

**2021 M. PAGRINDINĖS SESIJOS UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ)
KLAUSYMO, SKAITYMO IR RAŠYMO DALIES VALSTYBINIO
BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES VERTINIMO INSTRUKCIJA**

I. LISTENING PAPER (25 points)

Part 1 (total 10 points, 1 point per item)

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
B	C	A	C	C	B	B	B	C	B

Part 2 (total 4 points, 1 point per item)

11	12	13	14
A	B	C	B

Part 3 (total 5 points, 1 point per item)

15	16	17	18	19
E	D	G	C	B

Part 4 (total 6 points, 1 point per item)

Didžiosiomis raidėmis parašyti atsakymai yra priimtini. Taip pat priimtinais laikomi kai kurie atsakymai su viena rašybos klaida – jie pateikti pasviruoju šriftu.

20. absurd
21. intricate
22. inevitable / *innevitable*
23. assist / *assisst*
24. variations
25. elicits / *elisits*

II. READING PAPER (25 points)**Part 1** (total 4 points, 1 point per item)

26	27	28	29
D	B	C	E

Part 2 (total 6 points, 1 point per item)

- 30. board
- 31. refused
- 32. bored
- 33. life
- 34. running
- 35. suits

Part 3 (total 7 points, 1 point per item)

36	37	38	39	40	41	42
I	H	E	D	F	C	G

Part 4 (total 8 points, 1 point per item)

- 43. guilt
- 44. copyright
- 45. engaging
- 46. ease
- 47. detect
- 48. offence
- 49. inferior
- 50. ensure

III. WRITING PAPER (25 points)**Elektroninio laiško vertinimo skalė**

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	4	- Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama ar apibūdinama. - Mintys rišlios (koherentiškos).
	3	- Dauguma komunikacinių intencijų realizuotos sėkmingai. - Informacija dažniausiai perteikiama tiesmukai ir paprastai. - Mintys gana rišlios.
	2	- Dauguma komunikacinių intencijų realizuotos, bet ne visada sėkmingai. - Informacija perteikiama gana apibendrintai, dažnai nepakanka detalių, todėl ją galima įvairiai interpretuoti. - Kai kurios mintys nerišlios.
	1	- Komunikacinės intencijos realizuotos tik iš dalies. Pasitaiko esminių nukrypimų nuo temos. - Pasitaiko paminėtų, bet neišplėtotų intencijų. - Mintis gali būti sunku suprasti dėl nepakankamo rišlumo.
	0	- Užduoties tikslas nepasiektas. - Komunikacinės intencijos iš esmės nerealizuotos. - Minčių raiška netiksli ar nepakankama, mintys nerišlios.
Teksto struktūra. Forma	3	- Turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką. - Laiškas tinkamai suskirstytas į pastraipas, įformintas ir pasirašytas.
	2	- Beveik visas turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai jungiami į grandininę seką. - Kai kur skirstymas į pastraipas netinkamas. Gali pasitaikyti įforminimo trūkumų.
	1	- Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug arba per mažai, gali būti klystama (teksto siejimo žodžiai vartojami netinkamai). - Skirstymas į pastraipas netinkamas, pasitaiko įforminimo trūkumų.
	0	- Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžiai vartojami mechaniškai, dažnai netinkamai ir (arba) išvis nevertojami. - Teksto struktūra ir įforminimas netinkami.
Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	3	- Žodyno mokama užtektinai, kad pavyktų pakankamai tiksliai perteikti informaciją ir savo mintis tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis (pvz., kultūrinėmis) temomis. - Vartojamos tiek paprastos, tiek sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Nuosekliai laikomasi užduotį atitinkančio registro.
	2	- Žodyno pakanka užduotyje nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detalėms apibūdinti. - Vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis. - Pasitaiko klaidų vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Bandoma laikytis užduotį atitinkančio registro.
	1	- Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detalėms. - Vartojamos tik paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Daroma daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima. - Registro nepaisoma.
	0	- Žodyną sudaro pavieniai pagrindiniai žodžiai ir frazės, jų nepakanka užduočiai atlikti. - Vartojamos tik paprastos struktūros ir bendros frazės, jos dažnai kartojasi. - Daroma daug klaidų, dėl kurių mintys beveik nesuprantamos. - Registro nepaisoma.
Iš viso taškų	10	

Laiške, jei teksto apimtis mažesnė negu 80 žodžių, t. y.:

79–75 ž. – taškai nenuimami;

74–57 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

56–40 ž. – atimami 2 taškai;

mažiau negu 40 ž. – užduotis vertinama 0.

Rašinio vertinimo skalė (15 taškų)

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	6	- Visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma išsamiai. - Mintys formuluojamos aiškiai, pakanka detalių. Pagrindinės mintys išplečiamos ir grindžiamos tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais.
	5	<i>Atliktis atitinka dalį 6 taškų aptarčių ir dalį 4 taškų aptarčių.</i>
	4	- Beveik visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma gana išsamiai. - Mintys beveik visada formuluojamos aiškiai. Pagrindinės mintys dažniausiai išplečiamos ir grindžiamos detalėmis bei pavyzdžiais. Kai kurios detalės ar pavyzdžiai gali būti netinkami.
	3	<i>Atliktis atitinka dalį 4 taškų aptarčių ir dalį 2 taškų aptarčių.</i>
	2	- Didesnė dalis turinio atitinka temą, gali pasitaikyti nukrypimų nuo temos. - Mintys formuluojamos apibendrintai, kartais netiksliai, tačiau jos iš esmės yra suprantamos. Pasitaiko minties trūkių. Pagrindinės mintys gali būti painiojamos su jas pagrindžiančiomis detalėmis ar pavyzdžiais.
	1	- Mažesnė dalis turinio atitinka temą, esama ryškių nukrypimų nuo temos. - Mintys gali būti nerišlios. Detalės ir pavyzdžiai dažnai netinkami arba jų akivaizdžiai stokojama.
	0	- Visas turinys neatitinka temos arba mintys formuluojamos nesuprantamai, jos padrikos. - Detalės ir pavyzdžiai netinkami ar jų nėra.
Teksto struktūra	4	- Turinys dėstomas logiškai ir nuosekliai. Visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Veiksmingai vartojami įvairūs teksto siejimo žodžiai ir aiškiai parodomas minčių sąsajos. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	3	- Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. Beveik visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Vartojama teksto siejimo žodžių, parodomas minčių sąsajos, bet ne visada veiksmingai. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	2	- Turinio loginė seka dažnai nenuosekli. Svarbiausios mintys ne visada tinkamai išryškinamos. - Pavieniai elementai dažniausiai jungiami į grandininę minčių seką, gali pasitaikyti ir nesusietų minčių. - Skirstymas į pastraipas suprantamas, bet ne visada tinkamas.
	1	- Turinys dėstomas gana padrikai, sunku išžvelgti loginę seką ir pagrindinių minčių dėstymo nuoseklumą. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug, per mažai arba jie vartojami iš esmės klaidingai. - Skirstymas į pastraipas dažnai netinkamas arba tekstas nesuskirstytas į pastraipas.
	0	- Loginė teksto seka netinkama. - Teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai. - Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai.

Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklumas, rašyba ir skyryba. Registas	5	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raiška įvairi. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti kartojimosi. - Dažnai vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registas. - Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų vartojant sudėtingesnes struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas gana platus. Kartais bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidų. - Vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registas. - Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų, dažniausiai vartojant sudėtingesnes struktūras, kai kurios kartojasi, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas pakankamai platus, tačiau dėl žodyno spragų ne visuomet tiksliai išreiškiama mintis ar apibūdinama detalė. - Vyrauja kasdienė leksika, pasitaiko vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Pasitaiko nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo. - Daroma ne tik atlikties, bet ir kompetencijos klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktų. Daroma gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka, kad pavyktų paaiškinti svarbiausius dalykus. Dėl žodyno spragų gali nepavykti tiksliai išreikšti vienos kitos minties ar apibūdinti detalių. - Iš esmės apsiribojama dažniausia kasdiene leksika, vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, gali pasitaikyti vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Ne visada laikomasi neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro, pasitaiko kelių skirtingų registrų žodžių. - Daroma atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant tiek sudėtingas (jei jų yra), tiek paprastas struktūras. Daroma daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Dėl klaidų kartais gali būti sunku suprasti mintį.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas. Jo pakanka kai kuriems pagrindinėms asmeninėms mintims reikšti, tačiau dėl akivaizdžių žodyno spragų gali nepavykti apibūdinti detalių ir išreikšti kai kurių minčių. - Vyrauja paprastas kasdienis žodynas, bendros frazės bei paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Registro raiška nenuosekli arba nepakankama. Dažnai vartojami registro požiūriu atsitiktiniai žodžiai. - Daroma daug atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant paprastas leksines ir gramatines struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas labai ribotas arba nepakankamas, norint įvertinti tekstą pagal šį kriterijų. - Žodyną sudaro paprasti dažniausi pavieniai žodžiai ir frazės. - Painiojama skirtingų registrų leksika, neatsižvelgiama į žodžių stilistinius ypatumus arba registas yra netinkamas. - Dėl labai dažnų atlikties ir kompetencijos klaidų sunku suprasti, kas norėta pasakyti.
Iš viso taškų	15	

Rašinyje, jei teksto apimtis mažesnė negu 180 žodžių, t. y.:

179–171 ž. – taškai nenuimami;

170–144 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

143–117 ž. – atimami 2 taškai;

116–90 ž. – atimami 3 taškai;

mažiau negu 90 ž. – užduotis vertinama 0.

TAPESCRIPTS

(Klausymo testo tekstai)

Part 1

Example ZERO

Woman: When's Dr Smith in her office tomorrow?

Man: Erm.. from two, I think. Why?

Woman: I need some advice on the essay that's due on Monday at 3pm! Hmm... I'm supposed to be meeting Paul and Josh at the Students' Union at fourteen fifteen.

Man: Paul's just texted – he's got an extra training session for the big tennis tournament, so he won't be there until fourteen forty-five, but he's got loads of ideas about how to publicise our event.

Woman: Great! We need as many people as possible to know about our fundraiser to save the swimming pool! So I'll tell Josh to come 30 minutes later than we'd planned. It'll also give me time to catch Dr Smith beforehand. Sorted!

ONE

Even though I'm from a Danish background, it is Dutch football I'm mostly attached to. I've been supporting Romingen for a number of years now. They are based near the German border, which is quite handy because of geographical proximity. Last month the team battled hard and defeated Edmen 2-1. In the re-play match, both teams produced a great game packed with goals, end-to-end action, and penalties. The match ended in a draw, so the team still has the chance to get through to the Final 16.

TWO

Dear customers, this week you can enjoy 30% off DIY products, such as hammers, nails, and screws, as well as on furnishing accessories. Just look out for the selected red-tag items. The shop is also organising a 'Spend Cash & Win' lottery, offering more than 500 prizes, including computers and furniture, as well as thirty-pound coupons to spend with us. To be in the running to win, make a minimum purchase of 30 pounds in a single receipt and register online.

THREE

Woman: What did you think of the festival?

Man: I can't believe the last band didn't play their big hit from my Spotify 'favourites'. We paid enough to hear it!

Woman: Definitely more than I'd usually be willing to spend, but their new songs were so catchy.

Man: The organisers didn't do a very good job; the queue for the carpark was awful.

Woman: You can't really blame the organisers! I actually think they should charge much more for parking next year.

Man: But not everyone can reach the venue by public transport. The amount of litter was inexcusable considering how many trash cans there were!

Woman: But still not enough if people are too lazy to use them. It was convenient to refill our water bottles near the stage areas, but there should've been more taps around the camping site.

Man: Good point – let's comment on Instagram.

FOUR

We produce sustainable clothing collections for women by recovering left-over textiles from big-name factories in the luxury industry. We employ disadvantaged people to help them get back on their feet. Our biggest and most outstanding achievement last year was attending a prestigious fashion awards' ceremony. We were nominated in a few categories, including innovative design, but it was our work with producing clothes with a socially responsible and moral approach to people and the planet that won us the award.

FIVE

Man: Mary, could you show some visitors round the school tomorrow, please?

Woman: Of course! Around the classrooms?

Man: They're interested in our new gym equipment, so I'd start with that.

Woman: OK, then the chemistry classroom where the students might be doing some practical work. We'll end up in the language lab; hopefully, before the exchange students finish their lesson.

Man: Great! And you must go outside. Since we won the Best School Garden award, everyone's been interested in green-thumbed Graham's work, so please make sure he doesn't take an early lunch.

Woman: Sure, will do. Are the visitors staying for lunch in the canteen?

Man: I'm not sure yet. They might've made other plans, but I can suggest it.

Part 2

Interviewer: Stefan, you work as a political photographer.

Stefan: Yeah, it's my job to capture the Prime Minister, the PM, on camera. I need good, powerful images that clearly portray the mood of the PM or the situation without misrepresenting anything – of course, not all the events are positive. My photos need to explain what's going on, otherwise the papers won't buy my pictures.

I: What's been the key to your success?

S: Anyone can study photography or buy decent equipment, but good technical know-how is not enough. You won't get the best shot if you're not where the action is. I used to think that being in the right place at the right time was all about luck; actually, success comes from forming relationships. It takes time to create trust, but it's crucial to get to know those who organise political conferences or meetings, so they invite you to cover the occasion.

I: Has the industry changed? Now everyone has a great camera on their phone.

S: Well, the resolution on amateurs' camera phones has improved, but it's not print quality. For pros, things are getting more competitive, so it's natural that newspapers pay less now than a decade ago. I don't feel threatened by amateurs, though. To capture an expressive portrait, you need an eye for a good shot, which is instinctive – it can't be taught, and not everyone has it. Thankfully, I reckon I have.

I: What are the downsides of your job?

S: When there's an election, I spend more time with politicians than with my own family; that's hard on my wife and kids, but for me, time passes quickly, as I'm so busy, apart from when I have to hang around in the rain to get a shot. The most challenging aspect of my job is when I notice the PM doing something funny; I mean, I just photograph what's in front of me, but I have to stay neutral; it's tough, but maintaining impartiality is so important.

I: Which career highlight are you most proud of?

S: If you'd asked me years ago, I'd have said when I first met the Queen – I was unbelievably nervous, but now it's just part of the job. Photographers get to witness history; many of us have been privileged to be able to capture the charisma of US Presidents. But I remember getting exclusive access to photograph the PM meeting a head of state. The next day, the image staring back at me from the front pages of the global press was the one I'd taken; this was undoubtedly the crowning moment of my career.

Part 3

Example 0

Hiking on an amazingly peaceful day in the woods, I saw a young deer standing about 70 yards away. Instead of running away, this friendly creature limped towards me and allowed me to scratch its head. It was heart-wrenching looking into its big brown eyes knowing that the hunting season had just started. I could've wept.

Speaker 1

Inspired by David Attenborough films, I became concerned about wildlife and took part in an International Volunteering Programme to work in the Sumatran rainforests. It's not easy to put into words the feeling and the privilege that I felt seeing a gorilla in the wild; it was a once in a life-time experience.

Speaker 2

During our trip to Columbia, we stopped in a small village where the locals showed us an anaconda stuck in a fishing net. It was an impressive 15-foot long snake – peaceful but nothing like the special effects giants from blockbusters that scare me to death. This one failed to match my expectations, actually. Not exactly a horror movie predator.

Speaker 3

I knew they were impressive and majestic feline creatures. On a safari trip to Tanzania, I heard them roar from far away in the daytime but, my goodness, they were so close at night... We were sitting peacefully round the campfire. There was no time to worry when, totally out of the blue, one suddenly jumped out of nowhere. Cold sweats as my life flashed before my eyes! I was petrified!

Speaker 4

I was in the back garden when I noticed a flash of movement out of the corner of my eye. Intrigued, I moved closer... I held my breath. Its hands! So tiny, yet so perfectly formed, I apparently thought that squirrels had ordinary padded feet, just like cats, but no. How did I react? Shock! Then disbelief, followed by a calm laughter.

Speaker 5

I know raccoons can be a joy to behold for some, with their surprising bandit masks, tiny hands, and striped tails, but when I saw one in my back yard, I got anxious. "Does it carry rabies? Will it make my attic into its den? Are my pets and hens alright?" I was really nervous. Actually, I'm still perturbed by it all.

Part 4

Greek philosophers like Aristotle and Plato believed in the existence of solid connections between music and mathematics. It may sound absurd and paradoxical, but even though he spent most of his career going deaf, Beethoven became one of the most celebrated composers. So, how was he still able to create such intricate and moving compositions? The answer lies in his mathematical understanding of the piano notes – the patterns hidden beneath the sounds. The best example is his ‘Moonlight Sonata’, which opens with a slow, steady stream of notes grouped into triplets, containing a geometric interval.

With these connections between mathematics and music, it was perhaps inevitable that both mathematicians and musicians would turn to computers. Thus, the field of computer-generated music was born. Numerous tools have been developed to assist in this task.

David Cope, an American composer and scientist, has written computer programs that can analyse the music of a particular composer, and then create new works in a similar style. He was most successful in replicating and producing variations of the music of Bach and Mozart.

So, music generated by artificial intelligence is becoming a reality. That is, you can equip a computer with artificial intelligence to create a “perfect” piece of music, but unless it elicits the emotions of the audience, the computer will not be the next music superstar.
